

LUOLAN TARINA (9)

Isä sanoi että pitääkää tämä paikka. Huutakaa kovaa jos tulevat. Läpi ei saa päästää vaikka mikä olisi. Nyökkäsin vaikka olisin vain halunnut haihtua jonnekin ilmaan. Tai takaisin aikaan ennen tätä huutoa, kiljuntaa, itkua ja pelkoa.

Meitä oli kolme jotka vähän kuin nojasimme toisiimme ja pitelimme kukin aseistamme kiinni. Jalkoihin tipahteli palavia oksantynkiä, savu kirveli silmissä. Mutta pahinta olivat kiviseinästä kimpoavat äänet, vihaiset käskyt, joissa oli pelottava kaiku. Ylhäältä kuului jyrynäätä joka lähestyessään sai maan tärjäämään. Polveni löivät linkkua, tipahdin ja ajattelin että kaiken loppu on nyt tässä. Kunnes joku tarttui kiinni käsivarteeni, nosti ylös ja

kohta olin muiden mukana sohimassa ja karkottamassa terävillä keihäillä sisään pyrkiviä käsiä, tummia, vieraalta tuoksuvia kasvoja, outoja ääniä.

Olkapäähäni oli tullut paha haava. Sitten vettä alkoi sataa ahtaaseen rakoon, jossa pitelimme vahtia. Veri kulki purona kylkeäni pitkin. Yksi tovereistani sitoi paksun kankaankappaleen haavani peitoksi. Se teki kipeää. Joku huusi että varokaa. Arvasin että iholla lämpimältä tuntuva vesi oli jotakin muuta kuin Luojan luomaa.

Kun katsoin ylös, näin miten kapean raon ylitse lensi jokin tumma lintu. ■

Pekka Vartiainen

Suuren Pohjansodan aikaan, 1700-luvun alussa, venäläisjoukot riehuivat Suomen alueella ryöstellen ja asukkaita vainoten. Raskaimmat iskut koettiin läntisessä Suomessa, jota kasakkajoukot terrorisoivat, mutta osansa sai myös itäinen osa maataamme. Yksi summittaisten ryöstöretkien ja taistelujen ylipyyhkäisemä oli Ruokolahden Lassilan kylä, jonka viiden tilan muodostama yhteisö sai tuon tuosta tuntea sodan kauhut arjessaan. Kylän ympärillä sijaitsevat viljelysaukeat Helisevänjoen laaksossa houkuttivat vihollisia arvokkaan saaliin toivossa, ja monen monta kertaa Lassilan talot paloivat maan tasalle ja elämä jouduttiin aloittamaan alusta. Lassilan kyläläisillä oli kuitenkin selviytymiskeino, joka saattoi säästää heidän henkensä, jos ei omaisuutta. Lähistöllä kohosi nimittäin Linnavuori, jonka korkean graniittikallion kupeesta avautuu lähes huomaamaton suuaukko syvälle vuoren sisään. Parinkymmenen metrin pituinen ahdas tunneli laajenee sen keskivaiheilla muodostaen ”kirkoksi” kutsutun suojan sinne pyrkijöille.

Sodan aikana Lassilan väki kykeni pitämään vihollisjoukot loitolla luolaan kätkeytyen. Eräänkin kerran 40 kyläläistä oli juossut sinne pakenoon riehuvien sotilaiden tieltä. Venäläiset saivat kohta kuitenkin selville pakolaisten olinpaikan ja vaativat heitä antautumaan. Nämä eivät suostuneet ja pystyivät toistuvasti torjumaan luolaan pyrkivien sotilaiden yritykset. Luolan ahtaat suuaukot ja kapeat raot estivät miesvoimalla tehtävän tunkeutumisen sisälle, eikä palavista oksista ja puunrungoista kohoavasta savustakaan ollut kyläläisten puolustustahdon murtajaksi. Muutamalla luodikolla kylän parhaat ampujat pitivät vainolaisen etäällä. Viimeisenä keinonaan venäläiset raahasivat kallion päälle sotasaaliikseen saamansa padat, täyttivät ne kiehuvalle vedelle ja tyhjensivät kuumen lastin luolassa olijoiden niskaan. Mutta vesi ehti kallion pienissä raoissa jäähtyä, eikä siitä näin ollen ollut vahinkoa kenellekään. Lopulta vihollinen antoi periksi ja kyläläiset saattoivat palata takaisin kotiinsa – tosin maan tasalle poltettuun.

 <https://urly.fi/1myX>
 <https://urly.fi/1AXQ>
 Kirsi Pääskyvuori

STORY OF THE CAVE (9)

Dad said we must hold this place. Call out if they come. Mustn't let them through, come hell or high water. I nodded, although I'd have liked to just vanish into thin air. Or back to the time before this yelling, screaming, children crying and all the fear.

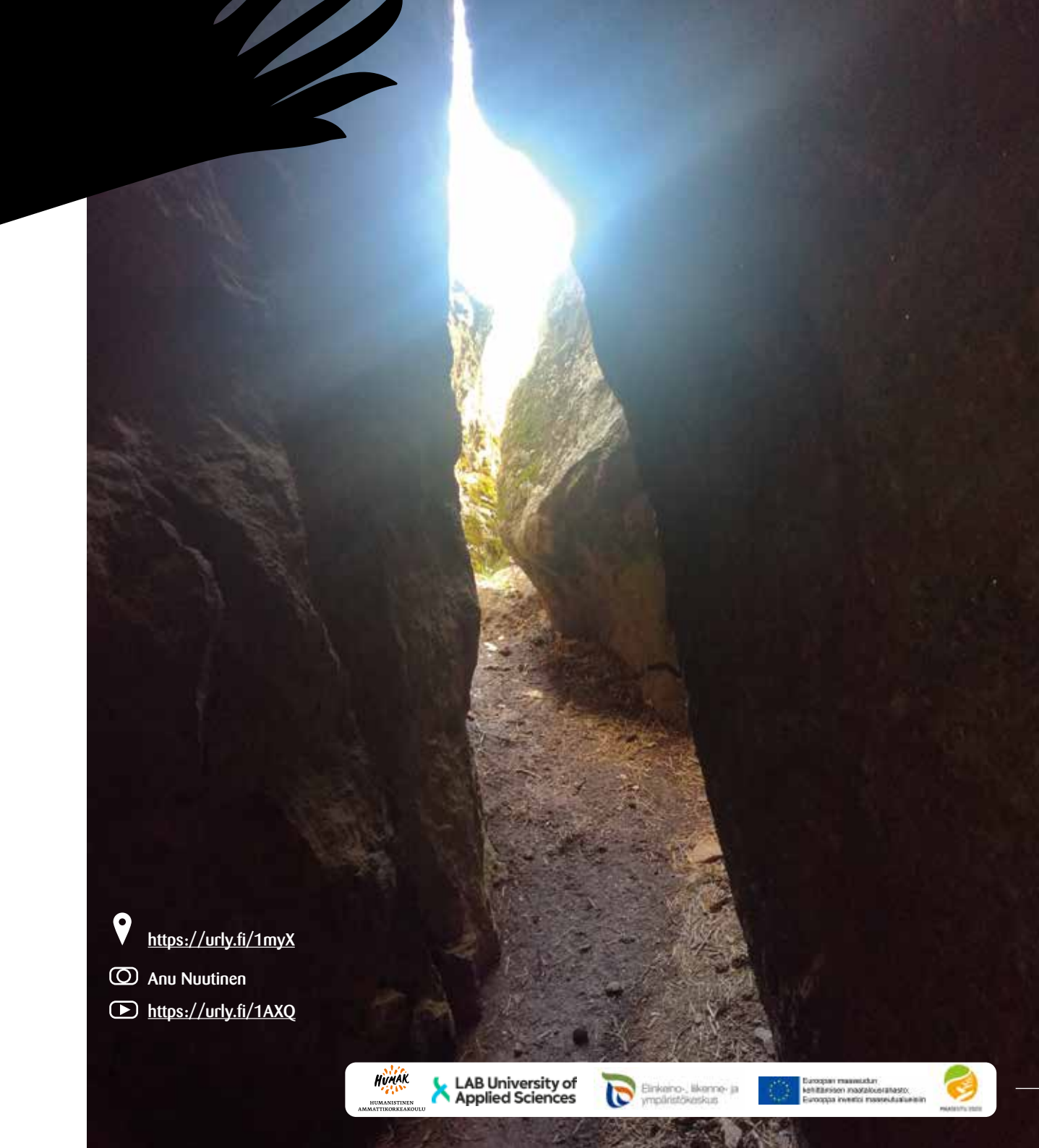
There were three of us, kind of leaning on one another and each holding on to our weapons. Burning bits of tree branch dropped at our feet, the smoke stung our eyes. But the worst were the voices bouncing off the rock wall, the angry orders with a frightening echo. There was a rumble above us that made the ground tremble as it came closer. My knees gave way, and I thought that this is the end of everything. Until someone grabbed my arm, pulled me up, and soon I was with the

others, prodding and using sharp spears to repel the arms, dark faces with unfamiliar smells, strange voices, attempting to gain entry.

There was a large wound on my shoulder. Then water started to drip into the narrow crevice where we were standing guard. Blood ran in a rivulet down my side. One of my comrades bandaged my wound with a thick piece of cloth. It hurt. Someone shouted to watch out. I guessed that the water that felt warm on the skin was something other than what God had created.

When I looked up, I saw some dark bird fly over the narrow gap. ■

Transl. Annira Silver

During the Great Northern War in the early 1700s, pillaging troops of Russians rampaged in Finnish territory, hounding the inhabitants. The heaviest blows were felt in western Finland, which was terrorised by Cossack troops, but the eastern part of our country also got its share.

One of the villages swept over by forays of summary ransacking and skirmishing was Lassila in Ruokolahti, a community of five farms forced to experience the horrors of war in its daily life again and again. The open farmland surrounding the village in the Helisevänjoki valley drew the enemy hoping for valuable loot, and many a time the Lassila houses were burned to the ground, and life had to start again from scratch.

But the villagers of Lassila had a means of survival that may have saved their lives, if not their property. Nearby stood Linnavuori, the high granite 'Castle Rock' with an almost invisible opening in its flank leading deep inside the rock. The narrow tunnel about twenty metres in length opens out halfway, forming a cave known as the 'church' to shelter those inside.

During the war, the people of Lassila managed to beat the enemy troops by hiding in the cave. On one occasion, forty villagers had run there to escape the rampaging soldiers. However, the Russians soon found the fugitives' hiding place and ordered them to surrender. They refused and managed to repeatedly repel the soldiers' attempts to enter the cave. The narrow entrances and crevices of the cave prevented entry by manpower, and burning branches and the smoke rising from tree trunks failed to break the villagers' will to defend themselves. The best shots in the village kept the predators at bay with a few rifles.

As the last resort, the Russians dragged looted cauldrons to the top of the rock, filled them with boiling water and emptied the hot cargo over the occupants of the cave. But the water cooled in the small rock crevices, and this trick also failed to harm anyone. The enemy eventually gave in and the villagers were able to return to their village – albeit one razed to the ground.

 <https://urly.fi/1myX>

 Anu Nuutinen

 <https://urly.fi/1AXQ>

HUMANIKKILA
HUMANISTINEN
AMMATTIKORSEIOVU

LAB University of Applied Sciences

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan unionin
kehittämisen rahoituslaitos,
Euroopan yhteiset maaseutualueiden

MAASEUTU-OSIO

RURAL EXPLORER / KYMEENLAAKSO JA ETELÄ-KARJALA | TARINATAITOT: SIVUPAINAJAINEN, IMATRA